

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/57/2023
Identifikačné číslo spisu: 1721202207
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1721202207.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne N. A., nar. XX. G. XXXX, obec D., zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária ŠČURY, s. r. o., Čadca, M. R. Štefánika 2618, IČO: 47 258 055, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, o nahradenie prejavu vôle, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 45Csp/75/2021, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 12. septembra 2022 sp. zn. 7CoCsp/30/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. apríla 2022 č. k. 45Csp/75/2021-108 žalobu žalobkyne zamietol a žalovanej proti žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 12. septembra 2022 sp. zn. 7CoCsp/30/2022 odvolanie žalobkyne odmietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd dospel po preskúmaní veci k záveru, že žalobkyňa podala odvolanie oneskorene, čo bránilo jeho vecnému prejednaniu [§ 386 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)].

3. Žalobkyňa 21. novembra 2022 adresovala Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podanie označené ako „Odvolanie voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave podľa § 240 zákon[a] č. 160/2015 Z. z. spisová značka: 7CoCsp/30/2022-161, IČS: 1721202207“. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal rozsudok, ktorým vyhovie žalobe.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal bez

nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

5. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a súčasne, ktorý nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP).

8. Podľa § 447 písm. e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

9. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

10. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

11. Pokiaľ ale nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v odvolacom konaní riadne poučený o tom, že dovolanie musí spísať advokát, predstavuje skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané iba dovolanie nespísané advokátom, taký nedostatok obligátneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparaovať.

12. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (k tomu pozri R 39/2020, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

13. V danom prípade zo spisu vyplýva, že žalobkyňa podala dovolanie, ktoré nespísal advokát a nepreukázala, že má právnické vzdelanie druhého stupňa a že sa na ňu vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku poučil strany v súlade s § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1

CSP).

14. Z obsahu súdneho spisu dovolaciemu súdu vyplynulo, že súd prvej inštancie vyzval žalobkyňu na odstránenie väd dovolania v zmysle § 429 CSP. Zároveň žalobkyňu poučil o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Výzva bola žalobkyni doručená 21. decembra 2022, o čom svedčí doručka na č. l. 215 súdneho spisu (§ 111 ods. 1 posledná veta CSP v spojení s § 205 CSP a contrario). Žalobkyňa prostredníctvom splnomocnenej advokátskej kancelárie dovolanie doplnila 23. januára 2023 (porov. č. l. 224 a nasl. súdneho spisu), t.j. po uplynutí súdom určenej 30-dňovej lehoty (§ 121 ods. 2 CSP).

15. Dovolanie žalobkyne nespĺňalo zákonné náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP. Keďže do uplynutia lehoty na podanie dovolania nebolo dovolanie spísané advokátom, dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP, o povinnosti spisania dovolania advokátom.

16. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP).

17. Súd doručuje písomnosť fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky [§ 106 ods. 1 písm. a) CSP]. V danom prípade je adresou žalobkyne na doručovanie písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov adresa sídla obecného úradu Obce D. (§ 5 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky), ktorému bolo uznesenie odvolacieho súdu doručené 23. septembra 2022 (porov. č. l. 164 spisu).

18. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca (§ 121 ods. 3 CSP). Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času (§ 121 ods. 5 CSP).

19. V preskúmvanej veci bolo uznesenie odvolacieho súdu doručené žalobkyni 23. septembra 2022 (porov. č. l. 164 súdneho spisu). Dovolanie žalobkyne nespĺňalo osobitnú podmienku v zmysle § 429 CSP, ktorý nedostatok musel byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania, v danom prípade do 23. novembra 2022, ktorý bol riadnym pracovným dňom (§ 121 ods. 3, ods. 4 a contrario CSP). Žalobkyňa bola odvolacím súdom riadne poučená v zmysle § 393 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie síce žalobkyňu vyzýval na odstránenie väd zastúpenia v dovolacom konaní, tento postup však bol v danom prípade nadbytočným. Súd prvej inštancie postupuje v zmysle § 436 ods. 1 CSP výlučne v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2020).

20. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

21. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.